

[Søgaard.]

støttes af statens uddannelsesstøtte, som giver betydelig mindre, når de unge er under ophold end i praktikperioden. Og hvad med lønnen for de nye kommende faglige grunduddannelser, når de nu skal gennemføres og det første basisår eventuelt skal være på lærlingskole, hvis man beslutter sig for noget sådant, og hvor det vel må foregå uden kontrakt med en eller anden læreremester, og de efterfølgende 2-4 læreår, hvor skoleperioderne vel også bliver uden direkte løn fra mesteren? Hvad vil man gøre over for en sådan situation? Skal lønnen da være den samme som den nugældende lærlingeløn plus skolepengene, eller hvad skal den være?

Her kommer man også i konflikt med statens uddannelsesstøtte til andre former for uddannelse, der ligger nogenlunde på niveau med lærlingeuddannelsen.

I bemærkningerne til forslaget siger man, at skolepengebetalingen afholder en del af de unge fra at søge faglig erhvervsuddannelse, og man siger samtidig, at lærlingeantallet viser en katastrofal nedgang. Egentlig tror jeg ikke, at selve skolepengene holder de unge tilbage fra at søge uddannelse — det er jo ikke dem, der direkte har betalt dem hidtil — men nok, at nogle mestre er tilbageholdende med hensyn til at antage lærlinge, måske også i forventning om, at staten snart overtager hele betalingssystemet, hvad angår lærlingskolerne.

Med hensyn til katastrofesituationen, som man peger på, skal forslagsstillerne nok være opmærksom på, at fra 1963-64 og indtil 1968 var der en nedadgående tendens i tilgangen til lærlingeuddannelsen, men at tilgangen siden 1968 har været ret konstant; der er en naturlig forklaring herpå, nemlig at de store krigs- og efterkrigsårgange nu er sluset igennem lærlingeuddannelsen op til 1963-64. Det var jo årgange fra op til i nærheden af 90.000, hvor vi nu ligger på 70-75.000; dels er uddannelsesstillbuddene siden da blevet mangefold flere i de senere åringer, dels går de unge i øvrigt længere tid i skole.

Jeg tror, at lærlingeantallet nu er nogenlunde stabilt, men naturligvis skifter det inden for de enkelte fagområder. Alligevel står der naturligvis tilbage, at de faglige erhvervsuddannelser trænger til en stærkere placering i uddannelsesbilledet både af hensyn til den enkelte unge selv, som ønsker at gå denne vej, og af hensyn til samfundet og dets udfoldelsesmuligheder fremover.

Vi har altså ikke megen sympati for at løse det problem alene, som venstre her har sat op, men det må absolut med i overvejelserne af en helhedsløsning, hvis man vil det, sammen med de øvrige problemer i forbindelse med forsøgsuddannelserne inden for erhvervslivet; det er her, vi mener det rettelig hører hjemme. Vi vil derfor naturligvis deltage i et udvalgsarbejde om dette forslag på hensigtsmæssig måde.

Bo Kristensen: I en lang årrække har lærlingeuddannelsen været tilsidesat, både hvad angår økonomi, og hvad angår en reform af selve uddannelsen. Man har beskæftiget sig i stor udstrækning med højere uddannelse, med folkeskole osv., kort sagt med uddannelsesforløb, som på grund af konjunkturerne i samfundet har været nødsaget til at følge med. Det har bidraget til at tilsidesætte selve lærlingeuddannelsen, hvor man havde haft mulighed for at foretage forsøg, som f. eks. inden for metalindustrien.

Derfor er det forslag, venstre her lægger på bordet, en detalje i en helhed, en detalje på den måde, at man trækker økonomien ud — som her udregnet til 48 mill. kr. Det siger sig selv, at det vil give problemer i det øjeblik, økonomien skal drages ud som en selvstændig del, bl. a. fordi princippet om lønninger aftales mellem overenskomstens parter og ikke her i folketingssalen; vi ville altså gribe ind på arbejdsmarkedet og ikke lade parterne selv finde frem til lønningsgrundlaget for lærlinge og i det hele taget for dem, som udfører et praktisk stykke arbejde.

Derfor er det for det konservative folkeparti væsentligt at trække frem, at vi ikke